

Pertuse (černý kašel), dg. A37.0 v ČR od 1. 1. 2024 do 7. 7. 2024

Celkové počty a týdenní nárůst

- Do ISIN bylo v období od 1. 1. 2024 do 7. 7. 2024 nahlášeno celkem **23 127** případů pertuse;
- Z toho ve **27. kalendářním týdnu*** bylo evidováno **838** nových případů; graf č. 1.

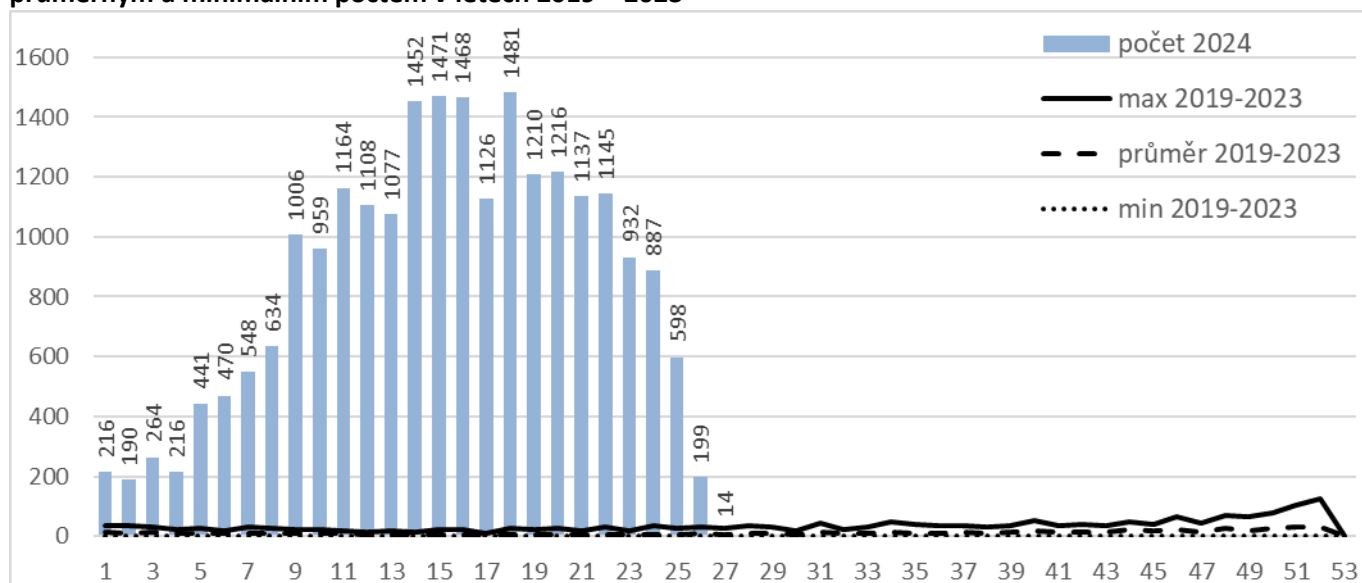
Komentář: Od 13. kalendářního týdne roku 2024 byl poprvé v prvním červencovém týdnu zaznamenán výrazný pokles pod tisíc hlášených případů pertuse, bylo hlášeno „jen“ 838 nových případů onemocnění. Podle počtu případů podle prvních příznaků, který je klesající již od 19. kalendářního týdne, předpokládáme podobný příznivý vývoj i během prázdninového období. Nejvíce případů onemocnění i nejvyšší nemocnost zůstává stále ve věkové skupině 15 -19 let. U dětí do jednoho roku života je od začátku roku hlášeno již celkem 344 případů onemocnění pertusí, za poslední týden bylo evidováno dalších 12 nejmenších dětí s pertusí. Připomínáme, že onemocnění pertusí u dětí do jednoho roku života je odrazem cirkulace infekce v dospělé populaci. Právě dospívající a dospělí jsou zdrojem infekce pro nejmenší děti, protože v proočkované populaci může mít onemocnění pertusí mírný až subklinický průběh a často není rozpoznáno a správně diagnostikováno. Nejmenší děti jsou proti závažnému průběhu onemocnění chráněni cca 14 dní po druhé dávce očkování proti pertusi. Mějte to na mysli, když jste v kontaktu s miminky a necítíte se být úplně fit.

Upozorňujeme, také soby s chronickým onemocněním a senioři jsou křehčí a náchylnější k infekcím obecně, vzhledem k oslabení jejich imunitního systému; měly by proto zvážit očkování nebo by jim jejich ošetřující lékař měl doporučit očkování proti vybraným onemocněním, zejména pokud jsou tyto osoby institucionalizovány.

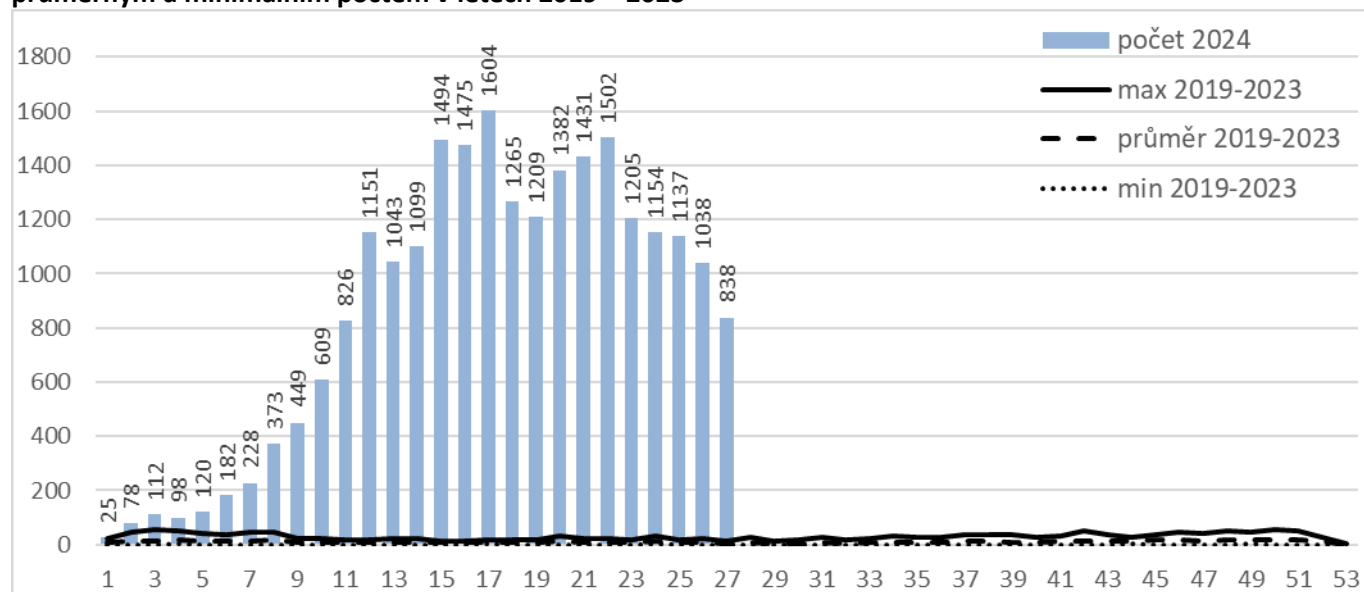
Epidemiologická situace v krajích je již několikátý týden neměnná; od začátku roku 2024 zatím nejvíce případů kraje Středočeský, Moravskoslezský, Jihočeský a Ústecký, nejméně případů hlásí kraje Olomoucký, a Karlovarský a Plzeňský. Počty případů hlášených z jednotlivých okresů a krajů jsou mimo jiné závislé na dostupnosti lékařské péče, přístupu jednotlivých lékařů a také dostupnosti laboratoře, její kapacitě a používané metodě. Situace může být navíc umocněna letními prázdninami a dobou dovolených. Vzhledem k tomu, že během letních měsíců nastává obvykle velký přesun obyvatel a k dochází k mnoha kontaktům na festivalech, táborech, dovolených apod., lze předpokládat, že původce onemocnění se bude v populaci mezi vnímavými jedinci nadále udržovat a cirkulovat. Podhlášenost onemocnění je a bude tak s velkou pravděpodobností značná, protože se řada případů nákazy do ISIN z nejrůznějších důvodů nedostane a skutečný stav v populaci se odlišuje od našich zveřejňovaných dat.

Další zpráva k aktuální epidemiologické situaci pertuse bude vzhledem k relativně příznivému vývoji a vzhledem k prázdninovému režimu zveřejněna 29. 7. 2024 a 2. 9. 2024.

Graf č. 0 – Pertuse, ČR, počet případů podle PP za kalendářní týdny roku 2024* v porovnání s maximálním, průměrným a minimálním počtem v letech 2019 – 2023

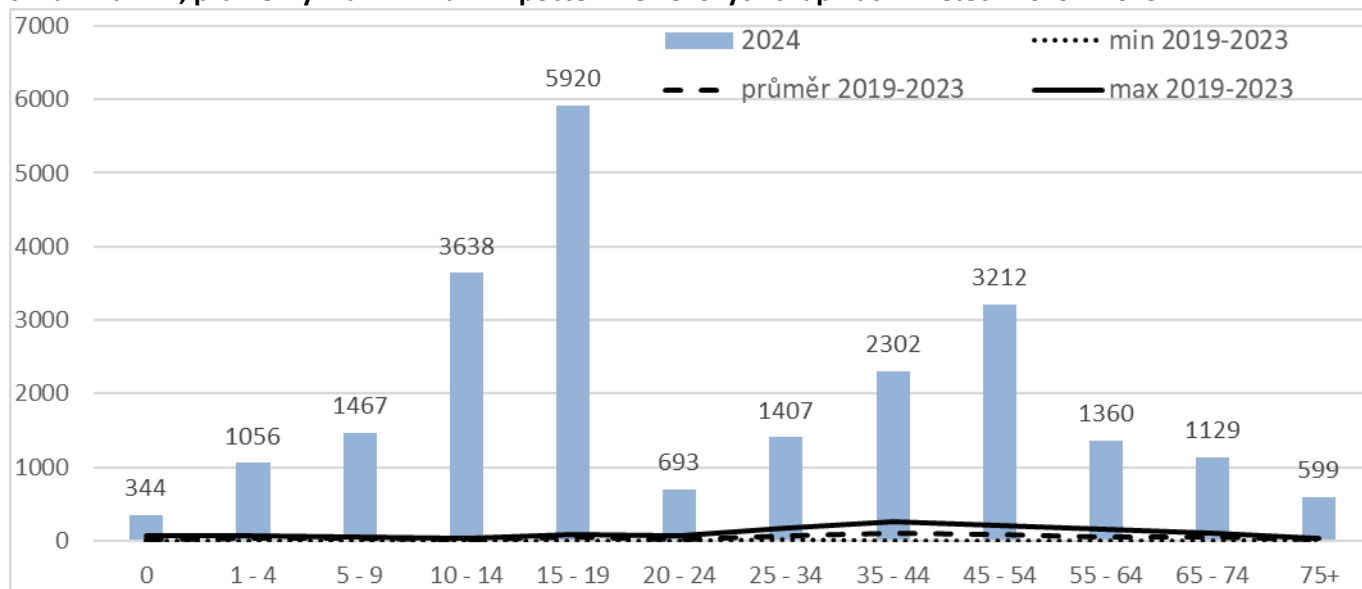
Graf č. 1 – Pertuse, ČR, počet případů hlášených za kalendářní týdny roku 2024* v porovnání s maximálním, průměrným a minimálním počtem v letech 2019 – 2023

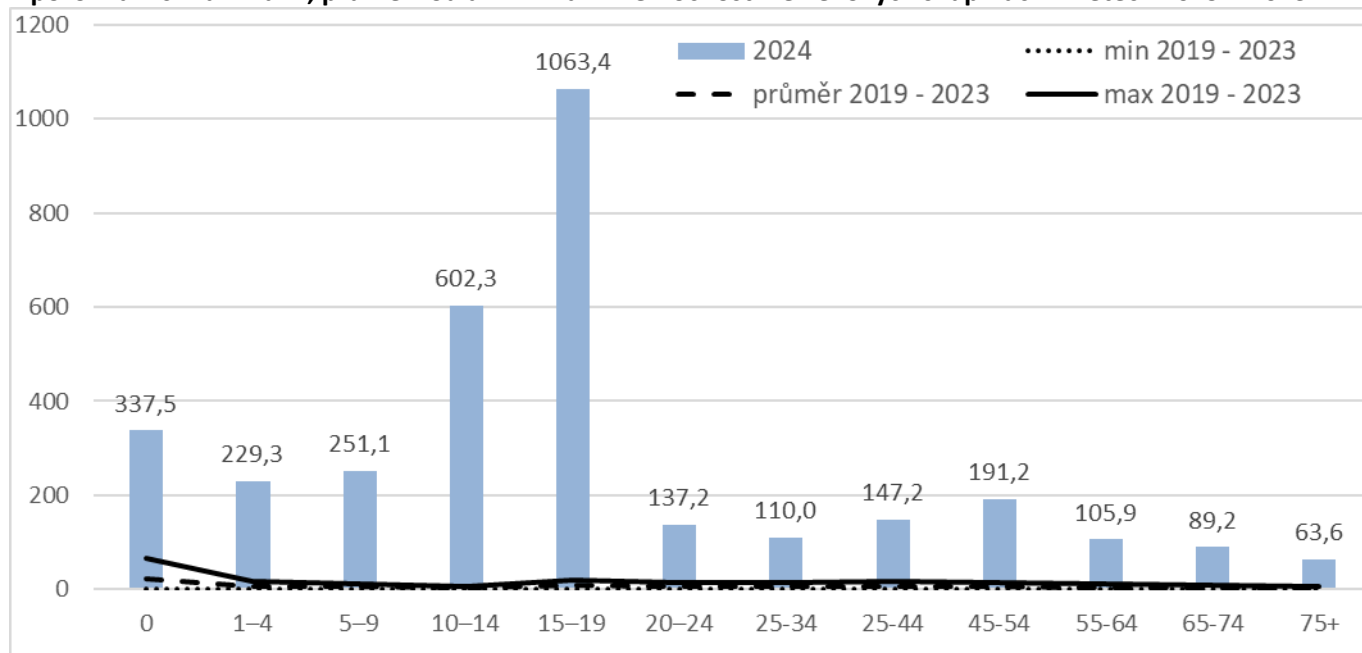
Pertuse po věkových skupinách

- Onemocnění se vyskytuje ve všech věkových skupinách; *graf č. 2*;
- Onemocnění se vyskytuje ve věku 0 – 96 let, medián věku je 19 let;
- **U dětí do jednoho roku života je v roce 2024* hlášeno již celkem 344 případů** onemocnění pertusí, za poslední týden bylo evidováno dalších 12 nejmenších dětí s pertusí;
- Nejvíce případů onemocnění i **nejvyšší nemocnost** je stále ve věkové skupině **15 -19 let.**; *graf č. 3*.

Graf č. 2 – Pertuse, ČR, kumulativní počty případů ve věkových skupinách hlášených v roce 2024* v porovnání s maximálním, průměrným a minimálním počtem ve věkových skupinách v letech 2019 – 2023

Graf č. 3 – Pertuse, ČR, celková nemocnost na 100 tisíc obyvatel ve věkových skupinách v roce 2024* v porovnání s maximální, průměrnou a minimální nemocností ve věkových skupinách v letech 2019 – 2023

Pertuse v jednotlivých krajích

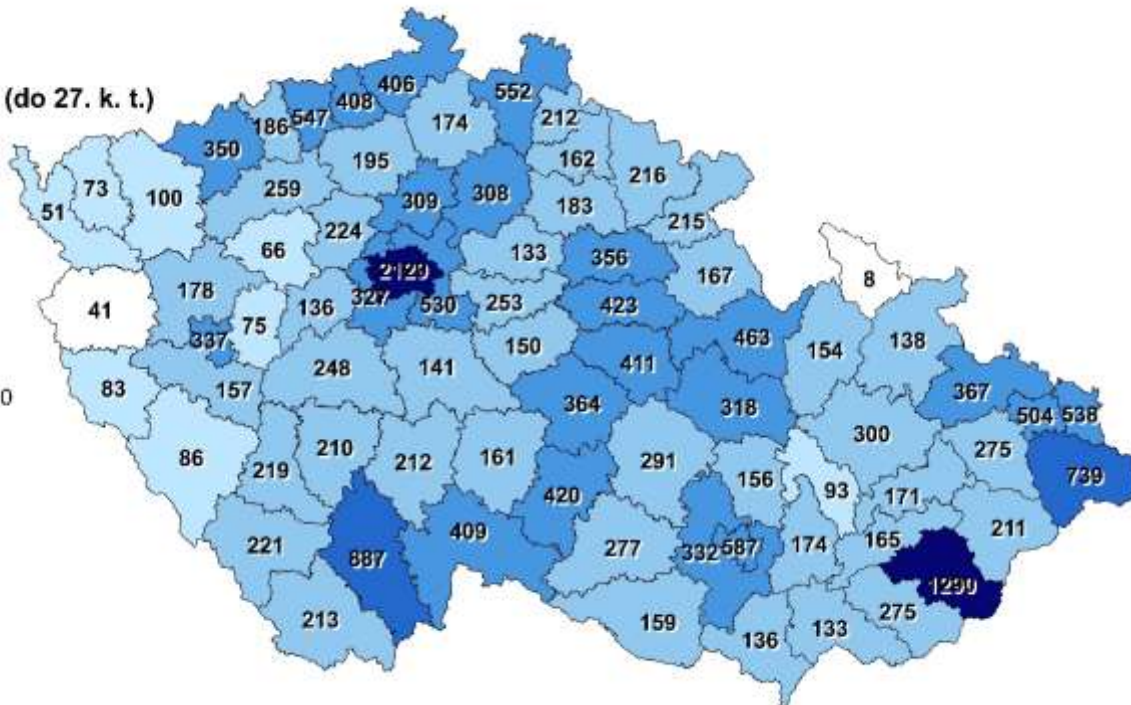
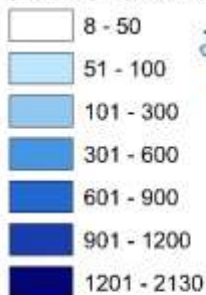
- Nejvíce případů pertuse v roce 2024* hlásí kraje: **Středočeský** (2 825x), **Moravskoslezský** (2 561x), následuje **Jihočeský** (2 371x) a **Ústecký** (2 351x), nejméně případů hlásí kraje: Olomoucký (726x) a Karlovarský (224x); *kartogram č. 1; graf č. 4;*
- Nejvyšší nemocnost v roce 2024* je v kraji **Jihočeském, Zlínském a Pardubickém**; *kartogram č. 2; graf č. 5.*

Kartogram č. 1 - Pertuse, ČR, počty případů hlášených v jednotlivých okresech v roce 2024*

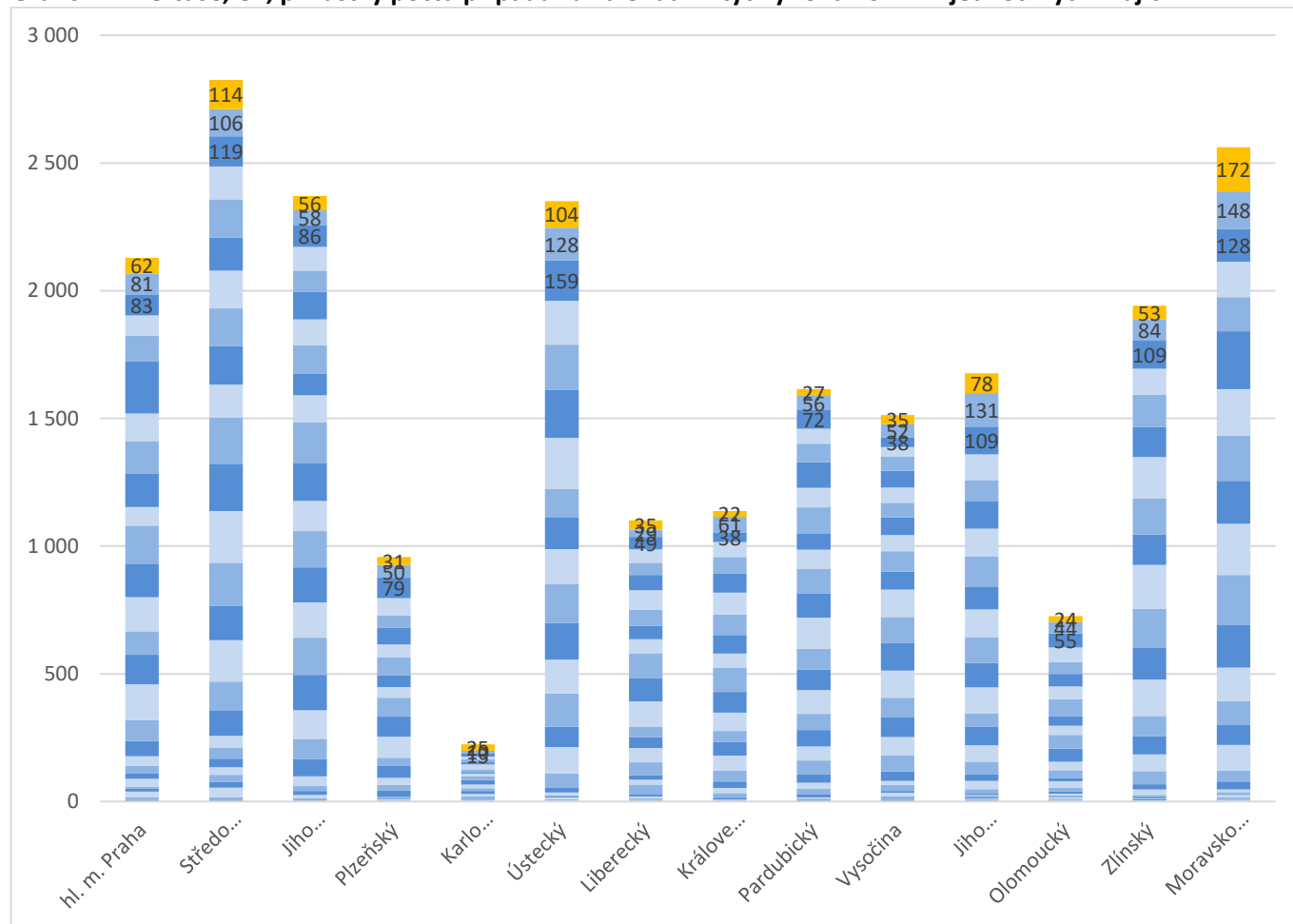
Legenda

Okresy ČR

počet případů (do 27. k. t.)

Graf č. 4 – Pertuse, ČR, přírůstky počtu případů za kalendářní týdny roku 2024* v jednotlivých krajích

Tabulka č. 1 – Pertuse, ČR, počty případů hlášených v jednotlivých kalendářních týdnech roku 2024* z krajů

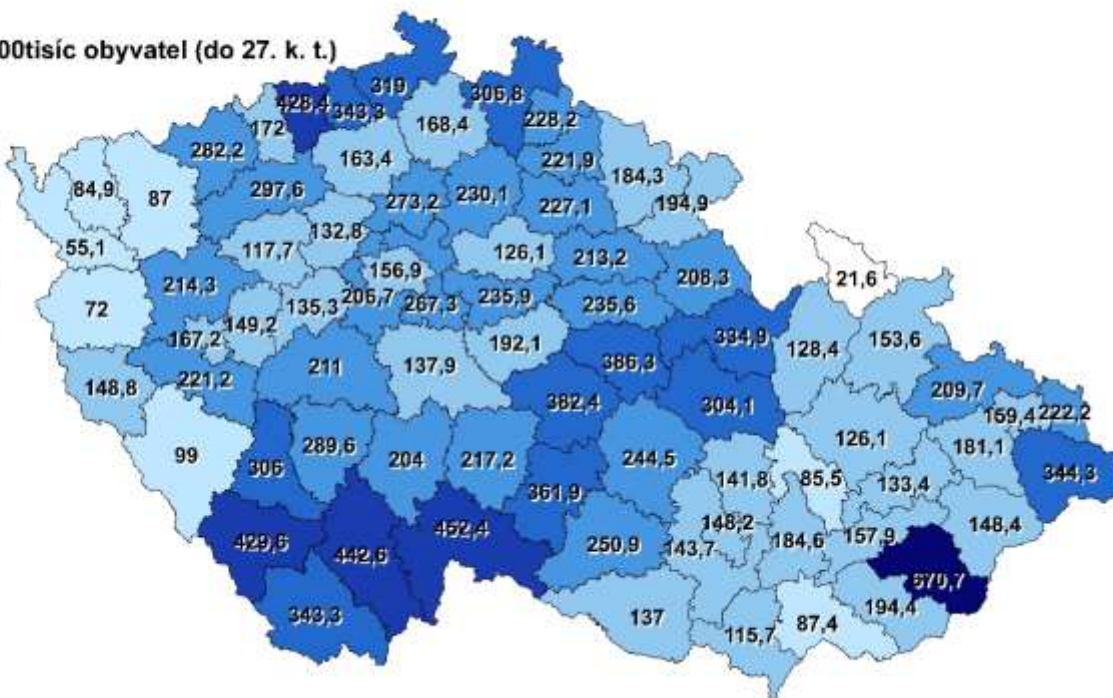
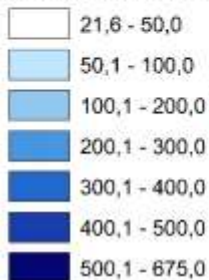
TÝDEN / KRAJ	hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský	CELKEM
1. k.t.	6	4	3	0	1	1	1	1	4	4	0	0	0	0	25
2. k.t.	11	14	10	0	0	0	3	1	8	16	8	5	1	1	78
3. k.t.	22	36	13	2	0	3	3	0	4	14	4	2	3	6	112
4. k.t.	12	23	16	2	1	2	3	1	13	7	6	3	6	3	98
5. k.t.	7	28	18	1	0	3	2	4	21	24	5	0	1	6	120
6. k.t.	31	30	39	3	1	7	8	1	24	16	3	7	2	10	182
7. k.t.	20	33	68	0	0	4	10	7	32	37	5	2	6	4	228
8. k.t.	30	42	79	9	0	5	36	18	55	62	18	5	7	7	373
9. k.t.	38	47	111	1	2	11	20	20	55	73	32	7	22	10	449
10. k.t.	60	98	139	25	2	17	18	26	64	76	25	8	20	31	609
11. k.t.	81	115	145	22	14	58	50	42	63	77	50	16	51	42	826
12. k.t.	141	162	139	28	9	102	56	59	93	106	64	25	65	102	1 151
13. k.t.	116	134	137	46	12	80	43	54	80	108	72	13	71	77	1 043
14. k.t.	92	169	142	33	10	130	39	42	82	103	54	29	80	94	1 099
15. k.t.	133	203	118	82	14	133	100	72	122	107	101	34	143	132	1 494
16. k.t.	131	184	146	79	18	143	92	81	95	70	95	51	125	165	1 475
17. k.t.	149	180	162	73	15	153	96	94	97	80	102	54	152	197	1 604
18. k.t.	73	131	106	42	10	137	56	56	74	63	108	36	172	201	1 265
19. k.t.	130	151	83	47	6	122	52	73	64	69	87	38	119	168	1 209
20. k.t.	126	147	112	70	11	112	62	80	102	58	120	66	140	176	1 382
21. k.t.	110	147	102	50	19	201	77	86	76	59	109	50	163	182	1 431
22. k.t.	205	130	107	65	8	187	60	74	100	66	107	48	118	227	1 502
23. k.t.	101	150	84	48	12	178	48	66	73	56	82	47	126	134	1 205
24. k.t.	78	128	92	69	11	171	52	58	59	37	102	57	102	138	1 154
25. k.t.	83	119	86	79	13	159	49	38	72	38	109	55	109	128	1 137
26. k.t.	81	106	58	50	10	128	29	61	56	52	131	44	84	148	1 038
27. k.t.	62	114	56	31	25	104	35	22	27	35	78	24	53	172	838
CELKEM	2 129	2 825	2 371	957	224	2 351	1 100	1 137	1 615	1 513	1 677	726	1 941	2 561	23 127

Kartogram č. 2 - Pertuse, ČR, nemocnost na 100 tis. obyvatel v jednotlivých okresech v roce 2024*

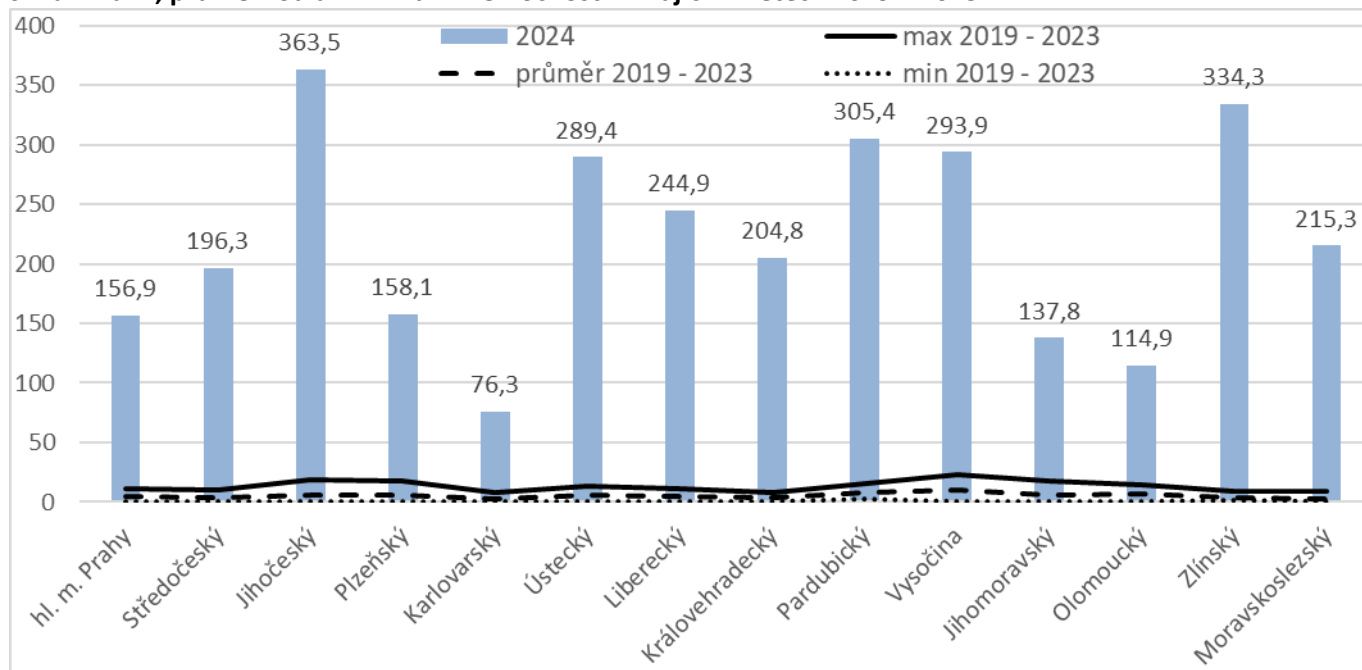
Legenda

Okresy ČR

nemocnost na 100tisíc obyvatel (do 27. k. t.)

Graf č. 5 – Pertuse, ČR nemocnost na 100 tis obyvatel v jednotlivých krajích v roce 2024* v porovnání s maximální, průměrnou a minimální nemocností v krajích v letech 2019 – 2023

Hospitalizace u pacientů s pertusí

- V tomto roce* bylo **hospitalizováno 2,3 %** osob ze všech hlášených případů;
- Z celkového počtu 344 dětí hlášených s onemocněním pertusí ve věku do 1 roku života bylo hospitalizováno 163 dětí (47,4 %); *tabulka č. 2 a 3*

Poznámka: Léčení pertuse u nejmenších dětí by vzhledem k možným závažným komplikacím onemocnění a jejich rychlému nástupu mělo vždy probíhat pod odborným dohledem ve specializovaném zdravotnickém zařízení.

Tabulka č. 2 – Pertuse, ČR, počty a procenta hospitalizovaných pacientů z celkového počtu onemocnění, 2024*

věková skupina	počet případů	počet hospitalizovaných	% hospitalizovaných
0	344	163	47,4
1 - 4	1056	31	2,9
5 - 9	1467	14	1,0
10 - 14	3638	28	0,8
15 - 19	5920	55	0,9
20 - 24	693	5	0,7
25 - 34	1407	34	2,4
35 - 44	2302	30	1,3
45 - 54	3212	42	1,3
55 - 64	1360	31	2,3
65 - 74	1129	41	3,6
75+	599	54	9,0
CELKEM	23127	528	2,3

Tabulka č. 3 – Pertuse, ČR, počet hospitalizovaných dětí do 1 roku věku v roce 2024*

věk	počet případů	z toho hospitalizovaných
0 m	29	28
1 m	54	43
2 m	52	31
3 m	45	23
4 m	36	13
5 m	19	6
6 m	27	6
7 m	16	2
8 m	16	2
9 m	21	1
10 m	16	7
11 m	13	1
CELKEM	344	163

Úmrtí na pertusi

Ve 27. kalendářním týdnu nebylo nahlášeno žádné další úmrtí; celkem jich bylo v roce *2024 hlášeno **celkem 6**;

- žena, 71 let, kraj Moravskoslezský, první příznaky 26. 4. 2024, hospitalizována 27. 4., rozvoj srdečního selhání a pneumonie, datum úmrtí 4. 5. 2024;
- muž, 83 let, kraj Olomoucký, první příznaky (dušnost a kašel) 18. 4. 2024, hospitalizován 20. 4., respirační selhání, datum úmrtí 28. 4. 2024;
- žena, 79 let, kraj Středočeský, polymorbidní, bolesti na hrudi 3 týdny, hospitalizována 3. 5. 2024, kardiální šok a rozvoj multiorgánového selhání, datum úmrtí 6. 5. 2024;
- žena, věk necelý měsíc, okres Ústí nad Orlicí, současně potvrzena infekce *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae*, adenovirus, datum úmrtí 30. 3. 2024, souběh stejných infekcí potvrzen i u ostatních členů početné rodiny.
- žena, 84 let, z DPS, okres Chrudim, hospitalizace 8. 3. 2024, oboustranná pneumonie s respirační insuficiencí, duální infekce s *Streptococcus pneumoniae*, datum úmrtí 14. 3. 2024;
- muž, 62 let, okres Náchod., datum úmrtí 10. 2. 2024;

Očkování a proočkovanost

• z celkového počtu 23 127 případů hlášených v roce 2024*, bylo podle údajů v ISIN **17 256 osob očkováno**, **1 737 osob neočkováno** a u 4 134 osob informace o očkování chybí;

Poznámka I.: informace o očkování v této podobě neumožňuje rozlišit, zda nemocná osoba byla plně očkována ani jak dlouho po očkování onemocněla.

Poznámka II.: vzhledem k nízkému počtu hospitalizovaných osob s pertusí lze předpokládat, že onemocnění u většiny osob nemá závažný průběh. To odpovídá i závěrům z mnoha studií, že v dobře proočkované populaci probíhá případné onemocnění většinou s mírným průběhem.

Pertuse u cizinců

- nepatrné procento osob má údaj o uprchlictví či importu;
- v kolonce uprchlík 34x Ukrajina;
- v kolonce import 40x (import = onemocnění bylo přivezeno českými občany ze zahraničí, z dovolené nebo služebního pobytu).

Poznámka I.: v případě označení onemocnění informací „uprchlík“ se nejedná jen o přímo importované onemocnění z Ukrajiny, ale může jít pouze o status v ČR.

Poznámka II.: s nastávající dobou dovolených je pravděpodobné, že se počet importovaných onemocnění bude mírně zvyšovat, i vzhledem k tomu, že pertuse koluje i v dalších zemích EU i mimo EU.

Laboratorní vyšetření

Většina hlášených případů pertuse, 69,2 %, byla doposud diagnostikována přímým průkazem, metodou PCR.

Poznámka:

Všechna uvedená data jsou průběžná a mohou být upravována a případně dohlašována či stornována, čísla se tedy v průběhu jednotlivých hlášení mohou měnit.

* informace platné k datu uvedenému v nadpise

Zdroj dat: ISIN, ČSÚ

Zpracoval: SZÚ, Oddělení epidemiologie infekčních nemocí CEM a Oddělení biostatistiky